

OVERBLIK

95 procent af den finske befolkning læser stadig trykte papiraviser, viser en opgørelse fra landets oplagskontrol. Det betyder ikke, at finerne er teknologiforskrækkede: Mange læser noget af den trykte avis over morgenmaden og fortsætter læsningen af en digital udgave på mobiltelefon eller tabletcomputer senere på dagen, skriver Helsinki Times

Island trækkes i retten

TAB. Den islandske stats ansvar i forbindelse med banken Icesaves konkurs i 2008 tages nu op af frihandelsorganisationen Eftas domstol i Luxembourg. Island anklages for at have diskrimineret kunder ved at dække indestænder i Island, men ikke i udlandet. Især britiske og hollandske kunder i Icesave tabte mange penge ved konkursen. Islændingene har ved to folkeafstemninger afvist erstatningskravet, som ifølge Eftas tilsynsmyndighed, Esa, bør være på op til 150.000 kroner per kunde, skriver NTB. Efta består af Island, Norge, Schweiz, Island og Liechtenstein. *tp*

Dårlige lån tynger Spanien

UDLÅN. Værdien af de spanske bankers såkaldt dårlige udlån voksede i juli til 1.262 milliarder kroner, viser den seneste opgørelse fra Spaniens centralbank. 9,9 procent af bankernes samlede udlån misligholdes - det er en stigning fra 9,4 procent måneden forinden, skriver BBC. De negative tal offentliggøres, mens den spanske regering overvejer, om den vil acceptere de betingelser, som Den Europæiske Centralbank, ECB, stiller for at komme den trængte spanske økonomi til undsætning. *tp*

Arkivfoto: Hassan Ammar/AP

Lingeributikker lukkes

KVINDEJOB. Arbejdsministeriet i Saudi-Arabien har beordret omkring 100 lingeributikker lukket i hovedstaden Riyadh, fordi de stadig har mandlige ekspedienter ansat. Sidste år udstedte kong Abdullah et dekret om, at kun kvindelige saudiarabiske statsborgere måtte sælge kvindeundertøj. Dekretet vakte modstand blandt konservative gejstlige, der mener, at kvindens plads er i hjemmet. Arbejdsløsheden blandt kvinder med saudiarabisk statsborgerskab er omkring 30 procent, skriver AFP. *tp*

Grækenland holder udsalg

PRIVATISERING. Grækenland kan blive et 'eldorado' for udenlandske investorer i takt med, at landet privatiserer store statslige virksomheder. Det siger Takis Athanopoulos, chef for den græske privatiseringsstyrelse, til Financial Times. Han regner med, at det planlagte salg af det statslige gasselskab, Depa, vil bane vej for en stribe lignende handler, der kan give penge i statskassen og skabe nye arbejdspladser. Grækenland har lovet sine udenlandske kreditorer at sælge statslige virksomheder for 140 milliarder kroner inden udgangen af 2015. *tp*

Spar Nord opsluger Sparbank

Med den største frivillige fusion i flere år er fusionsbølgen i den danske banksektor gået et niveau op i tempo. Fagforbund roser fusionen trods fryinger.

BANKFUSIONER

I ndimellem er det, som om ordene 'fusion' og 'opkøb' er tabubelagte i den danske banksektor. I stedet taler man om 'kaffe'. Og forhandlinger om sammenlægninger handler om 'at mødes til kaffe'.

ADAM HANNESTAD

Således også i går, da topcheferne for Danmarks hhv. 6.-største og 16.-største bank, Lasse Nyby fra Spar Nord og Bent Jensen

fra Sparbank, fortalte, at de havde besluttet at lave den største frivillige sammenlægning i banksektoren i flere år.

»Det startede med, at Bent inviterede sig selv til en kop kaffe. Det er jo den famøse kop kaffe, man tit taler om, men som sjældent bliver til andet end en kop kaffe og en snak. Men ved denne kop kaffe blev det til en del mere«, sagde Lasse Nyby på et pressemøde.

Fusionen er den seneste i en række de seneste år. Men tidligere har det enten været mindre banker og lokale andelskasser, der er gået sammen, eller mellemstore banker som Roskilde Bank og Forstædernes Bank, der er krakket og

opslugt af større banker eller det statslige Finansielle Stabilitet. Gårsdagens fusion er den første, hvor en af de store banker overtager en mellemstor bank.

Bølgen af fusioner - både i små og større banker - vil fortsætte, spår flere bankanalytikere og branchekilder. Ifølge nogle bud vil op mod hver anden bank lade livet frem til 2020.

»Fusionen mellem Spar Nord og Sparbank er i god tråd med den generelle udvikling. Jeg havde ikke lige set denne fusion komme, fordi Sparbank efter min mening har en lovlig høj risikoprofil i forhold til Spar Nord, der er en af de mindst risikobetonede banker i Danmark. Men på mange måder, især filialmæssigt, passer de godt sammen«, siger bankanalytikeren Nicholas Rohde

Interview: »Der drikkes

Formanden for foreningen Lokale Pengeinstitutter, Claus E. Petersen, frygter de skrappe krav fra politikere og myndigheder mere, end han frygter at blive opslugt af de større banker.

STIG ANDERSEN

Det er ikke Anders Dam fra Jyske Bank, de små danske pengeinstitutter i Danmark frygter, selv om direktøren i Danmarks tredjestørste bank for en uge siden spåede et sandt blodbad blandt de mindre danske banker. I et interview med Politiken spåede Anders Dam, at op mod 40-50 banker - halvdelen af alle danske pengeinstitutter - vil blive opslugt frem til 2020.

Frygten hos formanden i foreningen af Lokale Pengeinstitutter, direktør i Den Jyske Sparekasse i Grindsted, Claus E. Petersen, gælder i langt højere grad myndighederne. I hvert fald hvis de fortsætter med at stille nye krav til bankerne.

»Jeg er bestemt ikke enig i Anders Dams forudsigelse af, at der vil forsvinde 40-50 banker, fortrinsvis blandt de små«, siger Claus G. Petersen. »Men det

kommer helt an på, hvordan myndighederne farer frem. Jeg kræver ikke, at man skal slække på kravene til bankerne. Men jeg synes, at myndighederne - Finanstilsynet og Finansministeriet - skal til at holde igen. Der er kommet meget skærpede krav til bankernes kapital, bestyrelser og indrapporteringer.

Det taler vel netop for, at der kan falde en del banker af i svinget?

»Og derfor synes jeg, man skal stoppe 'kværnen' i nogen tid. For kværnen man videre, så kan man komme i den situation, at alene de administrative byrder kan få sunde pengeinstitutter til at opgive deres selvstændighed. Det vil være skammeligt.

Små banker kan også tjene penge
Myndighedernes krav er jo netop et af Anders Dams argumenter for, at Jyske Bank måske skal sluge nogle mindre banker for at blive større?

»Der er ikke nogen sammenhæng mellem en banks størrelse og dens evne til at tjene penge. Vi har herhjemme tre banker, som alle er enige om er veldrevne. Det er Frørup Andelskasse med 12-14 medarbejdere, Ringkjøbing Landbobank, som er mellemstor, og Nordea. Altså tre meget forskellige banker, men alle veldrevne og rentable. Så størrelsen er bestemt ikke afgørende. Og der er en underskov af meget veldrevne små pengeinstitutter i Danmark.

Anders Dam er ikke alene med sine

forudsigelser, selv om han med sin spådom om en mulig halvering af banksektoren ligger i den aggressive ende. Flere bankanalytikere forudser, at der vil komme en større udrensning i banksektoren.

Og Claus E. Petersen erklærer sig da også enig i, at der skal siges farvel til nogle af Danmarks omtrent 100 banker - ganske som Skive-banken Sparbank i går blev opslugt af Spar Nord. Han mener bare ikke, at det vil ske i nær det omfang, som Jyske Banks direktør regner med.

»Hvis myndighederne og lovgiverne vil holde igen med stramningerne over for finansvirksomhederne, så tror jeg, tempoet i fusionerne vil tage noget af. Det er svært at give et tal, men det kan måske være 10-20 pengeinstitutter, der skal forsvinde frem til 2020«, siger Claus E. Petersen.

Store og små i samme båd
Synes du, de seneste års ageren i finanssektoren berettiger, at myndighederne og lovgiverne slækker på kravene til bankerne?

»Der skal ikke slækkes. Men myndighederne skal lade være med at kværne videre. Jeg er ikke tilhænger af deregulering, men man kunne holde igen og se, hvad de seneste års stramninger har haft af virkning, når det handler om den finansielle sektors evne til at servicere samfundet. Når man fordobler kapitalkravet til bankerne, hvad man re-

Illustration: Christine Viero Larsen

fra Niro Invest.

Som flere andre pointerer han, at fusioner giver mening på to måder.

Dels betyder de, at bankerne bliver større og dermed har flere mennesker til at tage sig af de stigende krav fra myndighederne. Finanskrisen, der begyndte i 2008, har ledt til skrappe krav til bl.a. bestyrelsens sammensætning og bankernes solvens.

Dels giver de besparelser, fordi filialer kan nedlægges og ansatte fyres. Gårdsdagens fusion betyder ifølge de to direktører, at den sammenlagte bank kan fyre omkring 5 procent af medarbejderstaben – omkring 100-150 af de ca. 1.700 medarbejdere.

Alligevel får fusionen rosende ord med på vejen fra Kent Petersen, formand for Finansforbundet, der samler 54.000 ansatte i de danske banker.

»Jeg ved godt, det lyder paradoksalt. Og der er ingen tvivl om, at en konsolidering i banksektoren vil betyde færre arbejdspladser. Men lige nu gælder det om at få skabt en finanssektor, der kan fungere«, siger han.

»Hvis pengeinstitutter ved at gå sammen bliver stærkere, har vi en interesse i det.

Det gør for eksempel, at der bliver medarbejdere nok til at håndtere bureaukratiet«, siger Kent Pedersen.

Den sammenlagte bank får omtrent 90 filialer og 320.000 kunder, oplyser Spar Nord.

adam.hannestad@pol.dk

rigtig meget kaffe i branchen»

elt gør frem til 2019, så halverer man jo det beløb, jeg som pengeinstituttdirektør kan låne ud. Hvis mine aktionærer samtidig kræver det samme afkast som tidligere, så er jeg tilmed nødt til at forhøje mine priser».

Det er vel netop i den situation, du bydes på kaffe hos Jyske Bank eller andre?

»Det hjælper jo ikke noget, for Jyske Bank og Nordea og alle andre er i samme situation. De kan også låne færre penge ud på grund af kapitalkravene og skal også tjene flere penge til deres aktionærer. Det er sektorens muligheder for at betjene det danske samfund, det handler om, og disse ting ændrer ikke på styrkeforholdet pengeinstitutterne imellem».

Der er ikke umiddelbart tegn på, at myndighederne vil holde igen. Lige nu ligger der et forslag om et EU-finanstilsyn. Det gør det vel næppe lempeligere for pengeinstitutterne i fremtiden?

»Det er klart, at hvis man i EU-regi laver en institution, der skal have fokus på store finansielle koncerner, så kan det blive en udfordring. Hvis det betyder en stramning af vilkårene, så bliver det vanskeligere, men om de små pengeinstitutter bliver særlig sårbare, ved jeg ikke. Men der kan jo stilles krav, som vi ikke kan honorere».

Jyske Banks »visioner«

Som formand for Lokale Pengeinstitutter skal du vel forsvare de små med næb og klør. Men blandt dine forgængere som for-

► BLÅ BOG

► CLAUD E. PETERSEN

51 år. Direktør i Den Jyske Sparekasse. Formand i foreningen Lokale Pengeinstitutter.

Uddannelse: Cand.oecon. fra Aalborg Universitet 1986.

Karriere: Fra 1986 til 1998 tilknyttet Nordea med forskellige chefposter. Blev i 1998 direktør i Jelling Sparekasse og i 2007 gennem en fusion i Den Jyske Sparekasse. Har siden 2008 været enedirektør.

mand i Lokale Pengeinstitutter har bl.a. været direktørerne i Midtbank, Forstædernes Bank, Sydfyns Diskontobank, Nordvestbank, Århus Diskontobank og Roskilde Bank. Alle er i dag opkøbte, fusionerede eller gået konkurs. Er det ikke en slags skriften på væggen for de mindre banker?

»Jeg skal være realistisk, også i min kommunikation med medlemsvirksomhederne. Men blandt de tidligere formænd finder du også direktørerne for Ringkjøbing Landbobank og Sparekassen Kronjylland. Der findes mange gode og veldrevne små pengeinstitutter».

Det kunne jo netop gøre mange små banker til godbidder for de store?

»Ja, ja, men det er jo sjovt med den visionære linje, som bl.a. Jyske Bank og Sydbank efterlyser. Men visionerne stopper jo ved deres egne skriveborde. Al snak fra deres side om den konsolidering i bankverdenen, der skal finde

sted, følges jo op af, at det selvfølgelig er med dem som det fortsættende pengeinstitut. Det opfatter jeg ikke som særlig visionært. Hvis de i det mindste satte spørgsmålstejn ved, hvordan de selv skal klare fremtiden, kunne jeg tage hatten af for dem».

Ville det være realistisk, at for eksempel Den Jyske Sparekasse hvor du er direktør, ville blive den fortsættende i en fusion med Jyske Bank?

»Nej, men hvis de var visionære i Sil-

keborg og Aabenraa (hhv. Jyske Banks og Sydbanks hovedsæder, red.), skulle de jo tage en snak med hinanden. Men så var der en af dem, der måtte opgive at have førertrøjen på. Og det er jo utænkeligt».

Der drikkes rigtig meget kaffe

Der er trods alt banker, som – ifølge Anders Dam – har sagt ja tak til en kaffesnak i bl.a. Jyske Bank?

»Ja. Og der drikkes rigtig meget kaffe i branchen i øjeblikket, for rigtig mange snakker om, hvad det er for en forretningsmodel, de skal forfølge».

Den Jyske Sparekasse er jo selv et resultat af en stribe af fusioner og opkøb af mindre pengeinstitutter?

»Det er rigtigt. Og der er bestemt ikke noget galt i, at banker slår sig sammen. De steder, hvor man frivilligt sætter sig ned og bliver enige med naboen om at slå sig sammen, kan jeg kun sige tillykke til».

Det kunne ligne en fremtid, hvor der kun er plads til store og professionelle banker?

»Det er jeg ikke overbevist om. Dem, der for alvor har haft ørerne i maskinen de seneste år, er ikke specielt de små pengeinstitutter. Det er mere mellemstore som f.eks. Roskilde Bank, Forstædernes Bank og Fionia Bank. For mig er der ikke nogen naturlov i, at fordi man er lille, så er man også et let bytte».

okon@pol.dk